Затверджене Вченою радою
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова
«29» липня 2026 року (протокол № 17)

Голова Вченої ради

_____ Віктор АНДРУЩЕНКО

Введено в дію наказом ректора
№ 339 від «31» липня 2026

Порядок
розгляду в Українському державному університету імені Михайла Драгоманова повідомлень про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання

Київ – 2026 р.

І. Загальні положення

1. Порядок розгляду в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова повідомлень про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання (далі – Порядок) створено на основі Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Закону України «Про академічну доброчесність», Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», Положення «Про академічну доброчесність в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова» та Примірного порядку розгляду повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання, схваленого Національним агентством забезпечення якості вищої освіти України (додаток 4 до протоколу № 12 (103) засідання НАЗЯВО від 07.07.2026).

2. Цей Порядок визначає:

процедуру розгляду Українським державним університетом імені Михайла Драгоманова (далі – Університет), комісією з академічної доброчесності Університету (далі – Комісія) повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання;

процедуру розгляду рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національне агентство) про встановлення (невстановлення) наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі присуджено науковий ступінь, присвоєно вчене звання;

процедуру розгляду скарги на рішення Комісії до Вченої ради Університету.

3. Університет приймає рішення про позбавлення або відмову у позбавленні наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання за результатами розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності відповідно до

- Закону України «Про академічну доброчесність»,
- Закону України «Про освіту»,
- Закону України «Про вищу освіту»,
- Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»,
- Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197 (далі – Порядок 1197),
- Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення

разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (далі – Порядок 44),

- Порядку здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні, постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 р. № 865,
- Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2021 р. № 897,
- Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 14.01.2016 №13,
- Положення «Про академічну доброчесність в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова»;
- цього Порядку та інших внутрішніх актів Університету

4. Університет за правилами цього Порядку забезпечує розгляд:

- Комісією повідомлення з доказами, що свідчать про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі, на підставі та/або з урахуванням якого особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання;
- Комісією рішення Національного агентства про встановлення (невстановлення) наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі присуджено науковий ступінь, присвоєно вчене звання;
- Вченою радою Університету скарги на рішення Комісії про позбавлення особи наукового ступеня, та/або вченого звання, що було присуджено (присвоєно) на підставі та/або з урахуванням академічного твору (академічних творів), в якому (яких) Національним агентством було встановлено наявність академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації або про відмову у позбавленні особи наукового ступеня та/або вченого звання у разі невстановлення Національним агентством наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі та/або з урахуванням якого (яких) присуджено науковий ступінь, присвоєно вчене звання.

5. Комісія розглядає повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі, на підставі та/або з урахуванням якого особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання Університетом, або у випадку отримання повідомлення від Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти на підставі Закону України «Про академічну доброчесність» та у порядку ним затвердженим.

ІІ. Подання повідомлення

6. Повідомлення з доказами, що свідчать про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі, на підставі та/або з урахуванням якого особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання може бути подано до Комісії будь-якою особою, яка має такі докази.

7. У повідомленні зазначається:

1) найменування закладу, до якого подається;

2) прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) особи (повне найменування юридичної особи), яка подає скаргу (далі –заявник), її контактні дані (адреса, номер телефона, адреса електронної пошти);

3) інформація про рішення, яким присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання, що приймалось на підставі чи з урахуванням академічного твору, повідомлення про академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію в якому подається;

4) бібліографічний опис академічного твору, повідомлення про академічний

плагіат, фабрикацію, фальсифікацію в якому подається; контактні дані автора академічного твору (за наявності такої інформації в заявника);

5) URL-адреса вебсторінки Національного репозитарію академічних текстів та/або сторінки офіційного вебсайту, де розміщено електронний примірник академічного твору (творів), DOI публікації, щодо якого (яких) подавалося повідомлення.

Під офіційним вебсайтом для цілей Положення розуміється вебсайт, призначений для легального розміщення наукових публікацій – вебресурс репозиторію, бібліотеки, журналу, музею, наукової установи, закладу, органу влади або їх структурних підрозділів тощо;

6) посилання на вимоги до відповідних академічних творів, чинні на момент присудження наукового ступеня, ступеня вищої освіти або присвоєння вченого звання;

7) бібліографічні описи академічних творів, які є джерелами неправомірного використання наукових текстів, ідей, розробок, наукових результатів і матеріалів, наукового (творчого) результату інших авторів без відповідного посилання (академічного плагіату) (далі – джерело плагіату), та/або інформацію про фабрикацію, фальсифікацію;

8) URL-адреса вебсторінки офіційного вебсайту, де розміщено в електронній формі джерело плагіату (DOI такої публікації) та/або інформацію про фабрикацію, фальсифікацію, або електронна копія такого джерела.

У випадку розміщення джерела плагіату за URL-адресою вебсторінки іншого ніж офіційний вебсайт, таке джерело повинно містити:

- повний текст твору;
- вказівку на авторство;
- вказівку на дату підписання до друку (якщо видання, де розміщено твір, її містить) або дату оприлюднення твору, створеного автором (авторами) для розміщення на вебсайті;
- вихідні відомості видання (або титульну сторінку рукопису дисертації, першу і другу сторінки автореферату);
- зміст видання (або рукопису дисертації).

Для публікації, створеної автором (авторами) для розміщення на вебсайті, вимоги абзаців шостого–сьомого цього підпункту не застосовуються.

У разі відсутності джерела плагіату у мережі Інтернет, до повідомлення додається примірник такого джерела або його копія (у тому числі електронна), про що зазначається у повідомленні. У випадку надання копії, у повідомленні має бути зазначено, що вона ідентична примірнику. Доведення ідентичності електронної копії примірнику покладається на заявника.

До повідомлення додаються:

- порівняльна таблиця із наведенням фрагментів академічного твору (творів) та відповідних фрагментів джерел академічного плагіату та/або відомостей про фабрикацію, фальсифікацію;
- копія академічного твору, на підставі та/або з урахуванням якого було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти, присвоєно вчене звання, про наявність у якому порушення академічної доброчесності подавалось повідомлення;

- примірники або копії джерел академічного плагіату. Примірник або копія джерела академічного плагіату, відсутнього у мережі Інтернет, мають відповідати вимогам, встановленим абзацами третім –восьмим підпункту 8 цього пункту.

8. Повідомлення з додатками подається (надсилається) до закладу у паперовій чи електронній формі за підписом фізичної особи або керівника юридичної особи відповідно (для повідомлень у електронній формі – з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису або електронної печатки юридичної особи). Датою надходження повідомлення є дата його реєстрації в закладі.

9. Комісія здійснює перевірку повідомлення на дотримання вимог пунктів 5-7 Порядку та у строк до десяти робочих днів від дати надходження приймає рішення про прийняття повідомлення до розгляду або про залишення без розгляду та оприлюднює його на офіційному сайті закладу.

У разі залишення Комісією повідомлення без розгляду у такий же строк заявник інформується про прийняте рішення та його підстави.

У разі прийняття Комісією повідомлення до розгляду копія повідомлення надсилається особі, стосовно якої надійшло повідомлення, якщо спосіб зв'язку з особою відомий.

10. Комісія у разі прийняття до розгляду повідомлення щодо наявності у дисертації доктора філософії (захист якої був проведений у разовій спеціалізованій вченій раді, утвореній після 31 грудня 2022 року) та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати такої дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації протягом п'яти робочих днів також вносить інформацію до інформаційної системи Національного агентства «naqa.svr».

11. З метою розгляду повідомлення Комісія:

1) має право одержувати в установленому законодавством порядку документи та матеріали, необхідні для розгляду повідомлення;

2) має право залучати зовнішніх експертів для встановлення наявності або відсутності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації;

3) має право використовувати відповідне програмне забезпечення для перевірки викладених у повідомленні відомостей та аналізу академічного твору щодо наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

III. Розгляд повідомлення Комісією

12. Комісія здійснює перевірку викладених у повідомленні відомостей та аналіз академічного твору щодо наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та приймає рішення протягом шести місяців з дня отримання відповідного повідомлення.

13. З метою запобігання конфлікту інтересів під час розгляду повідомлення та за потреби додаткового аналізу академічного твору на предмет наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, за рішенням Комісії можуть запрошуватися як експерти педагогічні, науково-педагогічні та/або наукові працівники інших закладів освіти, наукових установ.

14. У разі наявності у члена Комісії реального або потенційного конфлікту інтересів або за наявності інших підстав, що можуть

свідчити про його упередженість під час розгляду подання, за рішенням Комісії він відводиться від відповідного розгляду.

Рішення про відвід члена Комісії приймається на підставі письмової заяви особи, яка подавала повідомлення, особи, стосовно академічного твору якої розглядається повідомлення, або заяви про самовідвід члена Комісії. Заява подається до початку розгляду повідомлення на засіданні Комісії.

Член Комісії не бере участь у вирішенні питання щодо власного відводу або самовідводу.

15. Інформація про дату, час і місце розгляду повідомлення по суті на засіданні Комісії та проєкт рішення Комісії не пізніш як за три робочі дні до дати розгляду Комісією надсилаються засобами електронного зв'язку (поштою) заявнику та особі, стосовно якої розглядається повідомлення, якщо спосіб зв'язку з особою відомий.

Інформація про дату, час і місце розгляду повідомлення на засіданні Комісії у той самий строк оприлюднюється на вебсайті Університету.

Участь зазначених осіб не є обов'язковою. Вказані особи вважаються повідомленими про дату, час і місце засідання Комісії з дня, наступного за днем інформування (засобами зв'язку, або шляхом оприлюднення відповідної інформації на вебсайті Університету – якщо спосіб зв'язку із особою невідомий).

16. Заявник та особа, стосовно якої розглядається повідомлення Комісією, мають право особисто або через свого представника:

- бути поінформованою про початок процедури розгляду повідомлення;
- бути поінформованою про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду повідомлення;
- ознайомлюватися з усіма матеріалами щодо інформації у повідомленні стосовно наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі та результатів перевірки повідомлення Комісією, надавати до них зауваження,
- надавати усні та письмові заперечення, пояснення або відмовитися від їх надання;

брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

17. Засідання Комісії для розгляду повідомлення по суті складається з відкритої та закритої частин.

Заявник та особа, стосовно якої розглядається повідомлення, їх представники мають право бути присутніми на відкритій частині засідання. На запрошення Комісії можуть бути присутні інші особи.

18. Розгляд повідомлення починається з доповіді про підстави прийняття повідомлення до розгляду, встановлені та досліджені обставини, висновок по суті питання.

Головуючий може надати особам, зазначеним у пункті 16 Порядку, слово для пояснень та відповіді на запитання.

19. Комісія на закритій частині засідання за наслідками розгляду повідомлення по суті приймає одне з таких рішень:

- про позбавлення особи, щодо якої подано повідомлення, наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання, що було присуджено (присвоєно) на підставі та/або з урахуванням відповідного академічного твору, - у разі встановлення наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації;

- про відмову у позбавленні такої особи наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання - у разі невстановлення наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Рішення уповноваженого органу має бути обґрунтованим, ухваленим на підставі доказів, повно і всебічно досліджених у процесі розгляду повідомлення.

Рішення Комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття. Рішення щодо дисертації доктора філософії (захист якої був проведений у разовій спеціалізованій вченій раді, утвореній після 31 грудня 2022 року) та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати такої дисертації, протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття також вноситься до інформаційної системи Національного агентства «naqa.svr».

Рішення Комісії про позбавлення особи наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання набирає чинності наступного робочого дня з дня спливу строку для його оскарження, якщо його не було оскаржено.

20. Рішення Комісії про позбавлення або про відмову у позбавленні наукового ступеня, вченого звання, а також бездіяльність Комісії щодо ухвалення такого рішення протягом шести місяців з дня отримання відповідного повідомлення може бути оскаржено до Національного агентства протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення рішення чи спливу строку на розгляд повідомлення.

Рішення Комісії про позбавлення або про відмову у позбавленні ступеня вищої освіти або бездіяльність Комісії щодо ухвалення такого рішення протягом шести місяців з дня отримання відповідного повідомлення може бути оскаржено до Вченої ради Університету протягом 30 календарних днів з дня його оприлюднення чи спливу строку на розгляд такого повідомлення.

IV. Розгляд Комісією рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

21. Комісія протягом 10 робочих днів з дня отримання Університетом рішення Національного агентства за результатами розгляду скарги на рішення Комісії зобов'язана його розглянути та прийняти рішення:

- про позбавлення особи наукового ступеня та/або вченого звання, що було присуджено (присвоєно) на підставі та/або з урахуванням академічного твору (академічних творів), в якому (яких) Національним агентством було встановлено наявність академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації;

- про відмову у позбавленні особи наукового ступеня та/або вченого звання у разі невстановлення Національним агентством наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі та/або з урахуванням якого (яких) присуджено науковий ступінь, присвоєно вчене звання.

Рішення Комісії про позбавлення особи наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання набирає чинності наступного робочого дня з дня спливу строку для його оскарження, якщо його не було оскаржено.

22. Рішення Комісії може бути оскаржено до Вченої ради Університету протягом 30 календарних днів з дня його оприлюднення.

23. Вчена рада Університету у порядку, визначеному внутрішніми актами, розглядає скаргу та за результатами розгляду приймає рішення шляхом таємного голосування. Таке рішення не потребує введення в дію керівником закладу та оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу протягом п’яти робочих днів з дня його прийняття.

Рішення за результатами розгляду скарги набирає чинності з дня його оприлюднення на офіційному веб-сайті закладу.